

Vi Adoptiv *familjer*

Våga och vilja styra över sitt liv

I Sverige finns många människor som inte vill synas eller sticka ut alltför mycket. Det är kanske ingen överraskning att just ordet "lagom" är så typiskt svenskt. Dessutom är många av oss fast i den så kallade Jantelagen – du skall inte, du får inte och du kan inte ...

Men vem bestämmer då över ditt liv, din familj, ditt arbete, din fritid och allt annat? Vågar och vill du styra, är frågan som vi ibland ställer oss. Vi på FFIA har arbetat med detta tema internt för att fokusera på rätt saker. Det är av yttersta vikt för oss att kunna, på ett objektivt men professionellt sätt, ta beslut. Livet består av ständiga prioriteringar och det betyder att vi måste kunna säga ja, likväl som att kunna säga nej.

Det sista temat som undertecknad arbetat på inom FFIA är just att våga och vilja styra. Det gäller att ha både kompetens och självförtroende för att kunna göra detta. Vi har för att klara av detta satt upp gemensamma mål för verksamheten under 2007. Dessutom har vi försökt att sätta realistiska och positiva mål för att vilja och kunna nå dem.

FFIA:s interna styrkort för 2007 är vad vi skall göra och kommer att nå under året. Team FFIA har potential att fortsätta sitt framtidssträvande arbete och skapa långsiktig kvalitet. Rätt inställning, attityd, hög kompetens och rätt verktyg möjliggör detta. Det som sker i vår omvärld och i våra samarbetsländer kan vi tyvärr inte alltid styra över, även om viljan finns!

I livet omkring oss finns det tillfällen att fundera över avseende vem som bestämmer, hur viktigt det är att få eller inte behöva bestämma. Det viktigaste kanske inte handlar om att bestämma, utan att ha makten över hur man vill ha och leva sitt liv. Vissa behöver en ledsagare genom hela livet och andra i sin uppfostran i början på livet. Ytterligare personer behöver en coach för att peppa under livet och någon behöver terapi för att orka och komma vidare i livet. Det är viktigt att i olika skeden få stöd och hjälp då det behövs. Det är ett normaltillstånd idag att det finns perioder som är lättare och svårare att hantera. Det som dock inte alltid är accepterat i samhället är att prata öppet om det. Du måste vara stark för att vilja och våga styra över dina förehavanden.

Det är lite livsfilosofi som undertecknad levererar till medlemmar, medarbetare och styrelse i slutskedet på mitt fantastiska uppdrag på FFIA som t f verksamhetschef. Jag har under en längre period levt med ett personligt mål, som jag valt att beteck-

na som "bonustid i livet". Jag är inte unik utan i gott sällskap av ett flertal medmänniskor. Vi ställer oss alla frågan emellanåt; "Vad håller jag på med i mitt stressade liv?!"

Det har tagit många år att varva upp till mitt tempo och nu har jag för avsikt att ta lite tid till att varva ner i ett annat tempo. Undertecknad har bestämt sig och en utstakad och väl genomtänkt strategi finns inför framtiden. Den som vill möta mig är välkommen till Sydafrika! Jag har tillsammans med min man och livspartner köpt ett Guesthouse, mindre hotell, i vindistriktet Stellenbosch utanför Kapstaden. Vi skall "sluta jaga" och försöka styra lite mer över våra liv. Den som känner mig vet att det blir säkert mycket engagemang och hårt arbete, men tycker man att det är kul så vill man jobba.

Dessutom kommer jag som medlem att följa FFIA:s verksamhet, och tidningen kommer att eftersändas till Sydafrika. Vem vet kanske hittar jag något som berör och kan vara värdefullt att skriva om ifrån regnbågslandet – där det mångkulturella är en vardag och en öppenhet för olikheter är levande. Detta trots de stora skillnaderna mellan fattig och rik, sett i monetära termer, som existerar i landet.

Jag är oerhört tacksam för att jag fick chansen att komma till FFIA och arbeta med ledarskap, organisation och utveckling. Vilket fantastiskt arbete och vilka underbara människor jag mött!

Vilken glädje jag många gånger fått vara delaktig i och vilken hopplöshet det finns i världen, men också i personliga öden. Jag har fått en ökad förståelse för mycket under denna period och jag hoppas och tror, att även FFIA fått massor av mig. Det är med ett visst vemod som jag nu lämnar över till vår nya långsiktiga ledare Franz Molnar. Men från djupet av mitt hjärta önskar jag Franz, medarbetarna och styrelsen all lycka!

Jag har genom denna förändringstid fått stort stöd av styrelsen i vårt arbete och dess lojalitet har varit av betydelse. Dessutom skänker jag mina medarbetare en stor portion stolthet – ni är bäst!!! Och glöm aldrig styrkortet ...

KATARINA O STIGSSON

Ledarsidan.....	2
Rapport om våra länder.....	3
Ny chef på kontoret.....	4
Nya regler i Kina.....	4
Res med FFIA.....	5
Vad händer i Stockholm?.....	6
Ett riktigt namn.....	7
Socialarbetare reser till Kina.....	8
Fosterbarn en utsatt grupp.....	11
En lyckad familjehemsplacering?.....	12
Forskningsprojekt om adoption.....	14
Nyheter och notiser.....	15
Familjesidan.....	16

... Att få vara med om hela adoptionsprocessen har gett en helt annan dimension till arbetet med adoptioner och mötena med nya föräldrar som vill adoptera ...

Läs om tre socialarbetares resa med en grupp adoptivfamiljer till Kina på sidan 8

Vi Adoptivfamiljer

Tidning för Familjeföreningen för internationell adoption

Ansvarig utgivare: Lars-Erik Ek

Redaktion:

Ing-Marie Söderberg, Råby 35,
755 94 Uppsala, tel 018-31 74 04
tillraby@telia.com

Kerstin Krebs, Svarvargatan 1:3,
111 49 Stockholm, tel 08-653 21 33
kerstin.krebs@telia.com

Catherine Paterson, Örngatan 4,
431 68 Mölndal, tel 031-16 77 17
catherine@logiken.se

Material till: Ing-Marie Söderberg,
adress se ovan

Omslagsbilden: Theodor och Edith på
Teneriffa. Foto familjen Johansson

Mest flickor 2006

Antalet anlända barn under 2006 blev 119, mot föregående års 164 barn. Barnen har kommit från fem länder: Kina, Indien, Colombia, Vietnam och Thailand. Handläggningstiden i Kina har fortsatt öka och från 1 maj införs nya regler.

Fördelningen mellan könen bland FFIA:s adoptivbarn blev 82 flickor och 37 pojkar. Den stora skillnaden beror på att det nästan uteslutande kommer flickor från Kina, som är vårt största givarland.

COLOMBIA. Handläggningstiden har för hemkomna familjer 2006 i genomsnitt legat på två år. Fyra familjer har kommit hem under året. En av dessa familjer har adopterat ett syskonpar med särskilda behov.

Under 2006 påbörjades arbetet med adoptioner av barn med särskilda behov i Colombia. Under 2004 kom fem barn från Colombia och under 2005 kom tolv barn, varav ett syskonpar. Det vikande antalet barn och längre handläggningstider kan förklaras genom en ökning av nationella adoptioner och ett stabilare politiskt läge.

KINA. Intresset för att adoptera från Kina är fortsatt stort och under 2006 skickades 208 ansökningar. Handläggningstiden har fortsatt öka under hela 2006, från 10 månader i början av året till 17 i slutet. Handläggningstiden blir längre på grund av en stor ökning av antal mottagna ansökningar på CCAA från hela världen.

Sista dagarna i december fick vi officiellt besked från CCAA om de nya regler Kina inför från 1 maj 2007. Läs mera om Kinas nya regler på sidan 4.

Under 2006 fick FFIA förfrågan om att finna föräldrar till barn med särskilda behov vid tre tillfällen – två grupper med fem barn och en grupp med sex barn. I två av grupperna lyckades vi finna föräldrar åt alla barnen, och till tre barn av fem i en grupp. Vi är mycket glada att våra satsningar på handläggningen av barn med särskilda behov bland annat genom Tematräff SN, nytt upplägg av instruktioner, har gett resultat.

INDIEN. Det kom tolv barn från Indien under 2006. Fem barn från SOFOSH Pune, sex barn från Kolkata samt ett barn från

Ahmedabad. I Kolkata är det fortfarande så att de flesta barnen som kommer i fråga för adoption är för tidigt födda och har haft eller har på grund av det något särskilt behov. För Pune gäller att man behöver ha indiskt ursprung, eller ha adopterat ett barn därifrån tidigare, för att kunna skicka en ansökan dit.

Under året som gick slutfördes en adoption av ett barn från en ”nygammal” samarbetskontakt, Mahipatram Rupram Ashram i Ahmedabad. I samband med att en familjs ansökan skickades 2004 gick barnhemmets licens ut för att förmedla internationella adoptioner. En ny ansökan gjordes från barnhemmet men på grund av av en långsam process i utlandet tog det ända fram till 2006 innan licensen blev klar och adoptionen kunde slutföras.

SRI LANKA. Ingen verksamhet under 2006 – den planerade resan till landet ställdes in på grund av fortsatta oroligheter i landet. Vi har under året skickat två ansökningar, varav en har omplacerats till annat land.

THAILAND. Från DSDW förmedlades sju adoptioner mot nio föregående år och från Röda Korsets barnhem i Bangkok förmedlades en adoption. Handläggningstiden ligger i snitt strax över tolv månader.

VIETNAM. År 2006 har elva barn förmedlats från fyra olika provinser (Bac Kan, Phu Tho, Hanoi och Ba Ria Vung Tau). Under slutet av året inleddes även ett samarbete med ett barnhem i Ho Chi Minh City. Handläggningstiden i landet har legat på cirka ett år och det finns många sökande, framför allt ensamstående som väntar på att få göra en ansökan till landet.

FORTSÄTTNING PÅ NÄSTA SIDA

Mest flickor 2006

FORTSÄTTNING FRÅN FÖREGÅENDE SIDA

Väntetiden i registret ligger på omkring tre år. MIA beviljade i slutet av året auktorisation för år 2007.

BOLIVIA. I Bolivia beslutade Centralmyndigheten i april 2005 att införa vad de kallar en "administrativ paus", vilket betyder att man under två år från och med detta datum inte kommer att ge ackreditering åt nya adoptionsorganisationer. Under år 2006 blev FFIA dock en juridisk person i Bolivia. Detta är en förutsättning för att kunna fortsätta vårt samarbete.

Vill du som medlem läsa om vad som händer i våra länder, till exempel vilka barnhem barnen kommer ifrån och vad

som är aktuellt just nu? Du har sedan årsskiftet möjlighet att logga in på våra medlemsidor www.ffa.se/medlem och ta del av det senaste Nyhetsbrevet och annan aktuell information på alla länder där vi har en pågående verksamhet.

Om du saknar ditt lösenord är du välkommen att maila oss så sänder vi det gärna på nytt; e-post: adoption@ffa.se

Välkommen också att höra av er om ni har synpunkter på annat ni vill läsa om i tidningen, på hemsidan eller liknande.

MED HOPP OM EN SNAR VÅR!

HELENE MOHLIN

FFIA:s kontor

Tel: 031-704 60 80

Karl Johansgatan 41-43,

Box 12027, 402 41 Göteborg.

e-post: adoption@ffa.se

Franz Molnar ny chef

Kort presentation av FFIA:s nye verksamhetschef

Mitt namn är Franz Molnar och jag har fått förtroendet att vara FFIA:s nye verksamhetschef. Ett uppdrag jag emotser med stor respekt och en verksamhet jag känner stort engagemang för. Att arbeta för att hitta föräldrar till barn eller att via ekonomiskt bistånd förbättra barns lev-

nadsvillkor är för mig ett alldeles fantastiskt arbetsområde.

Jag är beteendevetare och mina grundutbildningar består av psykologistudier vid Universitetet i Hamburg och en socionomexamen vid Göteborgs Universitet, samt diverse ledarskapsutbildningar.

Även om mina språkkunskaper lämnar en del övrigt att önska så klarar jag mig bra på tyska, ungerska, spanska samt engelska.

Nu närmast kommer jag från äldreomsorgen där jag i olika befattningar verkat som ledare de senaste sex åren. Genom mina medarbetare har jag haft ansvaret för att de boende i mina två äldreboenden med trygghet, respekt och lämpliga aktiviteter får en fin ålderdom.

Nu går jag således från att ha arbetat för de lite äldres bästa till att arbeta för de lite yngres bästa. Att arbeta med och för människor är någonting jag trivs mycket bra med.

Idag har jag hunnit bli 40 år, är gift och pappa till två pojkar i åldrarna åtta och elva år och vet hur svårt det emellanåt är att vara förälder. Hur mycket närvaro, tid och tålamod som krävs av föräldrar i vårt stressade tidevarv.

Samtidigt vet jag också hur viktigt det är att barn har föräldrar som kan skydda och ge kärlek till sina barn. FFIA:s målsättning att alla barn har rätt till föräldrar är motiverande och lätt att känna engagemang för!

Jag ser fram emot att få jobba på FFIA.

MED VÄNLIGA HÄLSNINGAR

FRANZ MOLNAR

Nya regler för Kina

Många av er medlemmar har säkert via media och andra kanaler uppmärksammat att CCAA från och med 1 maj inför nya krav på de blivande adoptivföräldrarna. Skälet är att man där vill kunna ge barnen bättre familjer och uppväxtvillkor, enligt Kinas synsätt. Troligen strävar man också efter att begränsa antalet ansökningar totalt, för att underlätta administrationen och förkorta väntetiderna då antalet barn som är tillgängliga för adoption minskar. De nya reglerna gäller enligt uppgift för sökande som registreras hos CCAA 1 maj 2007 och senare.

Krav på sökande från 1 maj 2007

* Par, som är gifta. Ej ensamstående.

* Sökande ska ha varit gifta minst två år, om någon av de sökande varit gift tidigare ska det nuvarande äktenskapet ha varat minst fem år. Max två tidigare äktenskap.

* Ingen av makarna får vara yngre än 30 år eller äldre än 50 när adoptionsansökan registreras i Kina. För de familjer som ansöker om adoption av barn med särskilda behov är den övre åldersgränsen 55 år.

* Bägge makarna ska ha en BMI som är under eller lika med 40.

Övriga hälsokrav:

* Har någon av makarna haft en allvarlig sjukdom ska det ha gått minst tio år sedan dess.

* Sökande får inte ha någon sjukdom som kräver livslång medicinering eller som kan förkorta livslängden.

* Sökande får inte ha någon infektionssjukdom, eller HIV.

* Inga psykiska sjukdomar eller t ex ångest som krävt medicinering de senaste två åren.

* Inga allvarligare syn- eller hörselskador eller rörelsehinder.

* En av makarna måste ha en tillsvidareanställning.

* Familjen skall ha en årsinkomst som motsvarar minst 10000 USD per familjemedlem, det nya adoptivbarnet inkluderat. Familjens nettoförmögenhet skall motsvara minst 80 000 USD.

* De sökande ska ha minst gymnasiekompetens eller yrkesutbildning på motsvarande nivå.

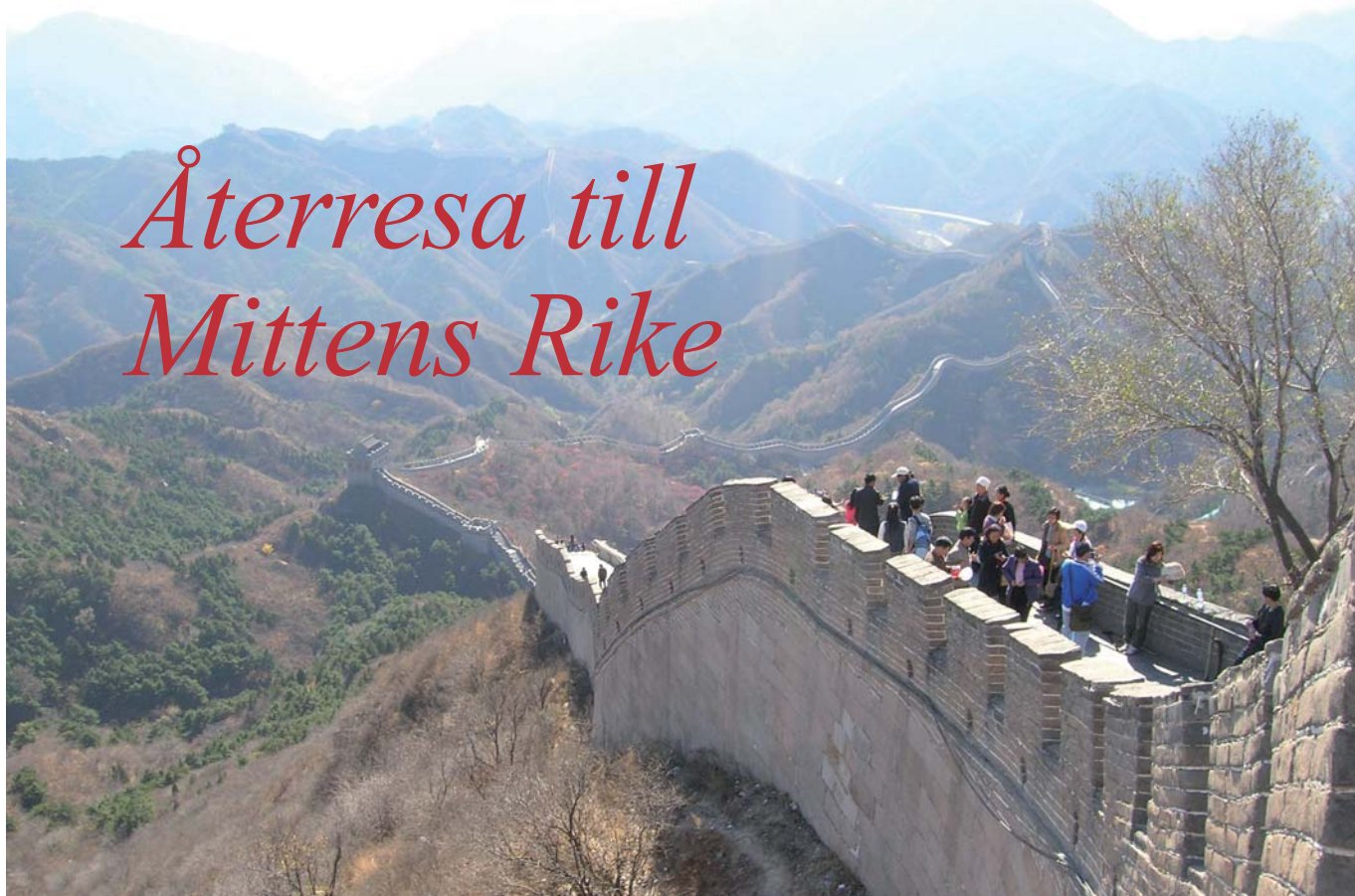
* Den sökande familjen får ha max fem barn under 18 år i hemmet, inklusive det barn som ska adopteras.

* Inga anteckningar i polisregistret.

LOREDANA COLQUE, HANDLÄGGARE KINA

Återresa till Mittens Rike

Följ med på FFIA:s återresa till Kina! En rundresa med barnhemsbesök, kultur, äventyr och några av världens främsta sevärdheter väntar dig.

På väg. Efter många timmar i luften börjar vi närma oss resans mål. Spänningen stiger, snart är det dags att landa. Det stora äventyret närmar sig! Är vädret klart kan vi under inflygningen till Peking se hur den mäktiga Kinesiska muren dyker upp under oss där den slingrar sig fram över bergstopparna.

Vi landar och vår svenska färdledare möter. Vi installerar oss på hotellet och samlas igen för att lära känna varandra i gruppen under gemensam välkomstmiddag. Vi är trötta efter resan och natten bjuder välbehövlig sömn. I morgon börjar äventyret!

Peking bjuder på flera av världens största sevärdheter, men lockar också med strövtåg genom gamla gränder och prisvärd shopping. På vår resa söker vi en balans av detta. Vi besöker Den förbjudna staden och Himmelska fridens torg, där vi hoppas på god vind så att vi kan flyga med våra drakar. Sommarpalatset, den ryktbara änkekejsarinnan Cixis favoritläggnings, besöker vi också.

SÄRSKILT ROLIGT ÄR NATURLIGTVIS besöket på Zoo, där vi får stifta bekantskap med de charmiga pandorna.

Vi hinner också med en tur längs shoppinggatan Wangfujing och att besöka

klädmarknaden, Xiushui (Sidenmarknaden) och ett lokalt varuhus Hongqiao (Pärldmarknaden).

En av höjdpunkterna är naturligtvis utflykten till den 700 mil långa Kinesiska muren, eller Den långa muren som kineserna kallar den. Tillåter vädret tar vi med oss pick-nick som vi äter på muren, medan vi njuter av en vidunderlig utsikt.

Efter några dagar i Peking gör vi oss redo för att resa ut till barnens ursprungsprovins. Vi gör en orienterande stadsrundtur och utifrån vad provinshuvudstaden bjuder för sevärdheter besöker vi dem. Under provinsbesöket gör vi ett besök i en skola.

RESANS STÖRSTA HÄNDELSE är naturligtvis besöket på barnhemmet. Hur besöket blir och hur upplägget kring det gestaltar sig kan vi aldrig i förväg förutsäga. Utifrån tidigare erfarenheter har mottagandet varit väldigt välkomnande och hjärtligt, så adopterade och föräldrar har känt sig väldigt nöjda med besöken.

Vår rundresa fortsätter till världsmetropolen Shanghai med dess puls. Vi besöker Den gamla staden med dess vackra tehus, Jadebuddhans tempel, vars huvudattraktion är en två meter hög Buddha i vit jade. Vi går längs strandpromena-

den The Bund, besöker TV-tornet, Oriental Pearl och njuter av den fantastiska utsikten över staden. En av kvällarna går vi och ser en hisnande akrobatikföreställning.

Resan går mot sitt slut och det är dags att ta snabbtåget The Maglev train med en topphastighet av 430 km/h, och att med det under åtta minuter färdas ut till flygplatsen och vårt flyg hem till Sverige.

VI PLANERAR NU FÖR TVÅ RESOR till Mittens rike 2008, en resa runt påsk och en runt skolornas höstlov. Resornas längd planeras till cirka 12 dagar. Våra resor arrangeras i samarbete med KinareSOR. De i sin tur samarbetar med BOCITS (Beijing Oriental Century International Service) kring den kinesiska delen av resan. Det är också BOCITS som för familjernas räkning ansöker hos Civil Affairs i provinsen för att få tillstånd att besöka barnhemmen.

Med på resan följer en representant från FFIA, en svensk kvalificerad färdledare som möter upp i Peking och en engelsktalande kinesisk nationell guide medverkar under hela resan i Kina. Ute i provinsen möter även en lokal guide upp och är med gruppen under alla programinslag där.

FORTSÄTTNING PÅ SIDAN 14

En levande medlemsorganisation

Därför är vi aktiva i FFIA Stockholm

Wenche Medin: "Jag vill vara med och göra FFIA till en bättre organisation för familjer som redan är hemma med sina barn. Jag vill även kunna ställa större krav på min organisation och se till att själv vara med och påverka hur FFIA arbetar."

Helen Gustafsson Sigrå: "Jag tycker att det är roligt att träffa människor som jag liksom hör samman med. Det är lärorikt och jag har insett att det behövs aktiva för att medlemsverksamheten ska hålla igång."

Annika Jangel: "Jag är aktiv i FFIA eftersom jag av egen erfarenhet vet hur många frågor man har inför en adoption. Det jag brinner lite extra för är biståndsarbetet, och för de barn som blir kvar på barnhemmen."

Jenny Morin: "FFIA:s aktiva var ett stort stöd för oss när vi väntade och nu vill vi ge tillbaka till andra vad vi fick. Jag vill att FFIA ska vara en aktiv medlemsorganisation!"

Mia Ericsson: "Jag tycker att det är viktigt att hålla igång medlemsaktiviteterna både innan man fått barn och efteråt. Vi lägger ned ganska mycket arbete för att både kursen och medlemsträffarna ska vara matnyttiga. De har en stor funktion att fylla."

Marit Lindfors Roberts: "Adoption är ett så underbart sätt att bli förälder på, och genom att vara aktiv kan jag vara med och påverka den verksamhet för blivande och varande adoptivföräldrar som jag själv saknade när vi adopterade."

Anette Pettersson: "Jag är i det avlångs väntanslandet och känner att jag kan bidra med information om hur det är att vara blivande ensamstående adoptivförälder. Vidare vill jag knyta kontakter med andra som har eller kommer att adoptera."

Kerstin Krebs: "Jag tycker att det är viktigt att ha en levande medlemsorganisation. Det handlar ju inte bara om att förmedla adoption, organisationen ska också finnas som forum, stöd och en träffpunkt för barn och föräldrar under hela uppväxten."

Det händer i Stockholm

Med längre handläggningstider, och därmed längre väntan på att få ta emot sitt barn, ökar behovet av att fylla väntetiden med något meningsfullt. I Stockholm finns sedan 2005 en växande medlemsverksamhet både för de familjer som väntar och dem som redan kommit hem med sina barn.

FFIA:s Stockholmsgrupp ordnar träffar, föreläsningar och andra aktiviteter som har något att ge både för dem som vill förbereda sig för att bli föräldrar, och för dem som har behov av att utbyta erfarenheter och diskutera sitt föräldraskap för barn i olika åldrar.

Under hösten 2006 har vi haft olika tematräffar, bland annat för blivande adoptivpappor och anhöriga till blivande adoptivfamiljer. Vi har också haft en träff med information om adoption av barn med behov av särskilt stöd – de barn som man särskilt söker föräldrar till.

Några av de teman vi haft för medlemsträffarna har samlat särskilt många intresserade och kommer därför att återkomma regelbundet.

KURSEN "ATT MÖTA SITT BARN" startade i mars, med fem träffar som förberedelse för resan till barnet och den första tiden hemma. Deltagarna träffar bland annat en logoped som berättar om språkutveckling och hur man som förälder kan stödja barnet i att tillägna sig språket.

En annan av träffarna innehåller information från Försäkringskassan om föräldrapenning. Kursen är redan fulltecknad, men återkommer i höst.

I slutet av mars var det åter dags för pappaträff. Några adoptivpappor berättar om sina erfarenheter av att vänta adoptivbarn, av adoptionsresan och olika aspekter av att bli pappa genom adoption. Även mammor var välkomna – men till fika och samvaro i köket, eftersom träffen är ett enbart manligt forum.

Till den 14 april bjuder vi in anhöriga till information och diskussion – välkomna är alla blivande mor- och farföräldrar, mostrar och fastrar med flera, och även den som har någon i vänkretsen som ska bli adoptivförälder. Vi berättar om hur adoptionsprocessen går till, och om hur man som anhörig kan förhålla sig för att stödja den nyblivna familjen.

Den 17 april har vi en föreläsning om inskolning på förskola, med medverkan

från öppna förskolan för adopterade barn, Spira. Temat är det speciella med att skola in adopterade barn, med tillfälle till frågor och diskussion.

FIKA OCH SAMVARO FÖR VÄNTANDE, blivande föräldrar som har sin ansökan sänd till något land blir det den 5 maj – utan särskilt tema, men med tillfälle att prata av sig med andra i samma situation.

Vårens sista tematräff den 26 maj kommer att handla om resan till barnet. Adoptivföräldrar med barn från olika länder kommer att berätta om sina erfarenheter av det första mötet med barnet, och om resan till "sitt" land.

Tiden för träffarna är 10-12 och lokalen Armfeltsgatan 4. Anmälan görs per e-post till stockholm@ffia.se

Utöver kurs och tematräffar som vänder sig till varande och blivande föräldrar, har vi förstås ambitionen att kunna erbjuda barnen möjligheter att träffas och göra något roligt tillsammans. Därför har vi under året också haft Välkommen hem-träff för nyhemkomna familjer och Julfest med dans kring granen och tomtebesök.

Sedan starten 2005 har vi blivit fler i aktivagrupperna i Stockholm, vilket innebär större möjlighet att ordna fler aktiviteter, och också fler huvuden med idéer i.

ÄNDÅ ÄR DET SÅ ATT VI ÄR i stort behov av förslag från alla er medlemsfamiljer om vilka aktiviteter ni är intresserade av. Vi behöver veta vad ni tycker är viktiga, intressanta och roliga medlemsaktiviteter för familjer som nyss kommit hem, för familjer med barn i förskoleåldern och för dem som har skolbarn. Hör av er med idéer och förslag! Ni når oss på stockholm@ffia.se

Aktuell information om FFIA Stockholm och våra arrangemang får du om du går in på www.ffia.se och klickar på Kalenderium.

VÄLKOMNA!

FFIA:S AKTIVAGRUPP I STOCKHOLM
GENOM KERSTIN KREBS

Är det hennes riktiga namn?

*"Heter hon det på riktigt alltså?"
Dagisfröken ser lika troskyldig ut
som en golden retriever.*

"Hur menar du?"

*"Ja, alltså är det hennes riktiga namn
eller har ni gett henne det här i
Sverige?"*

Jag vet inte varför pedagogen började rota i det här med vårt barns namn. Det gjorde att jag började fundera på det här med riktigheten i alla fall. Jag antar att hennes barn inte hade sitt namn tatuerat på magen när hon föddes utan att hon som mamma, tillsammans med pappan valde ett namn till sitt barn.

Är det mer riktigt då, om det ges av de biologiska föräldrarna? Är det ett antagande som ligger där hos omgivningen till och med att en adoptivförälder inte är riktigt på riktigt?

Nästa tanke var naturligtvis det här med själva namnbytet. Då och då dyker det upp starka röster i debatten om att de adopterade barnen måste få behålla sitt ursprungliga namn. Att det är ett berövande av identiteten att byta. Ja, självklart är det ett berövande.

ATT ADOPTERAS INNEBÄR EN serie av separationer och avbrott i sin historia, i sin identitet. Låt säga att en familj vars barn är fött i Kina bestämmer sig för att behålla det kinesiska namnet. Går det? Namn är inte bara bokstäver. I första hand är det ljud. Det är naturligtvis tilltalet av oss som indikerar vi förknippar med vår namngivna identitet till att börja med.

Att höra vårt namn. Vad händer om ljudet förvrids? Går det att uttala på rätt sätt för familjen? Går det att uttala för en svensk majoritet och behålla sin betydelse som senare förstås kommer att bli av betydelse? De kinesiska namnen är betydelsebärande på ett helt annat sätt än våra egna.

När vi var på vår adoptionsresa berättade guiden under stor munterhet att ordet Ma kunde betyda mamma, häst, en uppmaning att skynda sig eller dra åt –, beroende på hur betoningen gjordes. Det var i princip omöjligt att hålla reda på och göra rätt.

... någonstans måste väl barnet i alla fall utåt sett få avsluta sin adoptionsresa och bara vara en unge som andra. Foto Anneli M Wahlberg

Hon berättade också en historia om en pappa och hans lilla pojke. Pappan hade blivit överlycklig när pojken bara efter några dagar vänt sig till honom och sagt Ba mycket bestämt. Han hade lärt sig att det ordet betyder pappa så han blev lycklig och stolt! Snart visade det sig dock att pojken behövde bajsa, att det var det han sagt.

SEDAN ÄR DET OMSKRIVNINGEN. Vårt tämligen torftiga alfabet är något annat än det skriftspråk som finns i Kina. De tecken de har är bilder som i sig själva och i relation till varandra skapar ett sammanhang och en utvidgad betydelse.

När vi översätter ett kinesiskt namn är det i princip bara en nödtorftig ljudav-

skrift. Väldigt mycket av betydelsen går direkt förlorad. Kanske är det nödvändigt att acceptera att hur man än gör beträffande namnet så sker det inte utan sårbildning.

Jag tänker på dagisfröken igen. Vad är det som gör att man kan ställa vilka frågor som helst nästan kring adopterade barn? Vad är det som suddar ut gränserna för barnens integritet?

Och någonstans måste väl barnet i alla fall utåt sett få avsluta sin adoptionsresa och bara vara en unge som andra.

"Ja, det är hennes riktiga namn som vi har givit henne", svarade jag dagisfröken, som nu inte riktigt påminner om en golden längre, snarare en mops.

ANNELI M WAHLBERG

Tre socialarbetare reste till Kina

En omtumlande och lärorik resa till Kina gav tre socialarbetare från Helsingborg en ny dimension till arbetet med adoptioner.

Den nionde november 2006 åkte vi tre förväntansfulla socialarbetare, Gunilla Nilsson, enhetschef, samt Eva Barne och Ingela von Post, socialsekreterare och adoptionsutredare från Helsingborg, tillsammans med åtta förväntansfulla blivande adoptivfamiljer till Kina. Här skulle vi få följa familjernas möten med sina barn och få ta del av hela adoptionsprocessen.

Det första intrycket av Peking var en jättelik storstad med många skyskrapor som verkade nya och blänkande och med otroligt många bilar. När vi installerat oss på hotellet i Peking hade vi ett informationsmöte om vad som väntade. Guiden berättade inkännande om hur ett barn kan uppleva överlämnandet till sina nya för-

äldrar och vad man kan göra för att underlätta den processen.

Dagen efteråt följde vi med familjerna på utflykt till Kinesiska Muren. En fantastisk upplevelse! Solen strålade från en klarblå himmel. Vi var åtta mil ifrån Pekings smog.

TILL GUANGZHOU (KANTON) i Guangdongprovinsen längst ner i södra Kina, där familjerna skulle möta sina barn, var det tre timmars flygres. När det var dags för familjerna att möta sina barn, och för barnen att möta sina blivande familjer, satt alla i bussen i sin egen lilla värld med "födslovändor". På Civil Affairs Office samlades de lite bleka och nervösa blivande föräldrarna i ett rum. I ett angränsande rum samlades en grupp spanska familjer för att vänta på sina barn.

Sen började barnens "nannies" att gå och överlämna barn efter barn. Föräldrarna hade med guidens hjälp övat på barnens kinesiska namn och uttal för att svara rätt, när deras barns namn ropades upp.

Ganska kaotiskt, skratt, gråt, fotograferande och filmande. Förtvivlad gråt från barn som aldrig sett västerlänningar förr. Fantastiska "nannies" som försökte vara en brygga över till en ny famn. Små barn som vände sig bort från sina nya föräldrar och sökte sina nannies välkända ansikten.

En fyraårig flicka var ordentligt förseklad. Hon kom som enda barn från sitt barnhem cirka fyra timmars bilresa bort. Dessutom hade det varit en incident på

Hos pappa. Redan efter ett dygn tydde sig barnen allt mer till sina nya föräldrar.

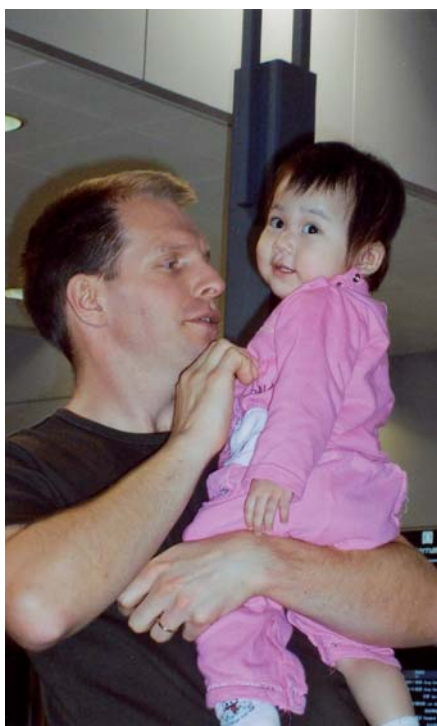
motorvägen vilket förseklad dem. Överlämnandet blev därför mycket snabbt och för flickebarnet en traumatisk upplevelse.

Vad vi önskar att man kan ha en inskolning för dessa små liv för att göra överlämnandet mjukare och lättare för dem. Vi vet att FFIA och andra adoptionsorganisationer arbetar för att påverka detta.

Tillbaka till hotellet var det dags för familjerna att försöka få det att fungera. För vissa innebar det en orolig och sömnlös natt. En del av barnen vägrade att äta, vilket guiderna förberett föräldrarna på. Någon kom på att det gick bättre med matandet om de inte försökte ha ögonkontakt med barnet.

Nästa dag blev det att åka tillbaka till Civil Affairs för registrering av adoptionerna och intervjuer med familjerna. På bussen förbereddes föräldrarna på vilken typ av frågor de kunde få, till exempel "Varför valde ni Kina?", "När gifte ni er", "Vilken är er inkomst i US-dollar?", "Kan ni lova att aldrig överge eller misshandla ert barn?"

Efter registrering och intervjuer togs familjefoton. Barnen var efter detta enligt kinesisk lag officiellt familjernas. Dagen

efter skulle familjerna söka pass för sina barn. Vi och familjerna åkte till polisstationen, och vi kunde se att barnen redan tydde sig allt mer till sina nya föräldrar. Proceduren på polisstationen gick snabbt och vi var snart tillbaka på hotellet. Familjerna fick sedan vänta ett antal dagar på barnen pass innan återresa till Peking, där de skulle få visum på svenska ambassaden.

MEDAN FAMILJERNA LÄRDE KÄNNA sina nya barn åkte vi tre socialarbetare på ett par dagars privat semester till Sockertoppsbergen vid floden Li. Därefter flög vi till Nanchang, som ligger något söder om Shanghai, för att besöka två barnhem. Anledningen till att vi fick åka så långt, var att chefen för barnhemsverksamheten i Guangdongprovinnsen inte godkände att vi fick besöka barnhem där.

Vi besökte Social Welfare Institute i Nanchang. Det fanns 94 liknande institut i hela provinsen, och detta i Nanchang var det största. Här bodde både 300 gamla och 400 barn i skilda hus inom ett inhägnat område.

Vi fick veta att 95 procent av barnen har "special needs", det vill säga är fysiskt eller psykiskt handikappade. 40 barn adopterades från barnhemmet varje år, cirka hälften med speciella behov, både inhemskt och internationellt bland annat till USA, England och Sverige. Inom institutet fanns också sex fosterhem med sex barn vardera i åldern 2-14 år. Barn som ansågs behöva extra mycket närhet och omvårdnad placerades i fosterhemmen.

NÄR VI KOM TILL BARNHEMMET BLEV vi mottagna av en kvinnlig föreståndare som visade oss runt. Vi fick inte fotografera inne i barnhemmet. Först kom vi in i ett litet rum där man spelade västerländsk musik och där barn runt 4-5 år gamla höll på att träna med att kasta rispåsar till varandra. Barnen tittar intresserat på oss, tog oss i händerna och kastade rispåsar till oss. Det var barn med olika sorters funktionshinder och det grep tag i en att se dem.

Vi kom sedan till ett rehabiliteringsrum för barn mellan ett och två år. En liten pojke med ett stort mörkt födelsemärke

som täckte halva huvudet gjorde ett starkt intryck på oss. Här fanns också barn med gomspalt och med microcefali, väldigt små huvuden. Det var gott om personal i rummet som höll på med olika träningsprogram för barnen.

Vi fick också besöka en spädbarnssal med 14 spädbarn. Det vi slogs av var att det var väldigt tyst. Barnen låg stilla i sina sängar. Det var kallt på väggarna och ingenting för barnen att titta på. Sköterskorna arbetade i treskift. Tre sköterskor arbetade samtidigt och de hade alla ett barn i famnen under tiden vi var där. Det vi såg var en väldig omsorg och värme från de vuxna, samtidigt som det kändes onaturligt med den tystnad och stillhet vi upplevde från barnen.

Vi hälsade på i ett av fosterhemmen, där vi träffade fosterföräldrarna och ett av de placerade barnen, en cirka 10-årig flicka. Fosterföräldrarna utstrålade värme och man såg att de verkligen brydde sig om barnen.

NÄSTA DAG RESTE VI TILL FERNCHENG, en "liten" stad på 1,3 miljoner, för ytterligare ett barnhemsbesök. Väl framme togs vi emot av vice direktören för The Social Welfare Institute, en mycket tillmötesgående och vänlig kvinna. Här har man arbetat med adoptioner sedan år 2002. Det institut vi besökte är nybyggt sedan 2005 med hjälp av amerikanska fonder.

Här fanns byggnader för kontor och för barn och gamla. De har plats för 80 barn, men ännu var bara 20 barn placerade här i avvaktan på att man ska färdigställa fler avdelningar. Det är barn upp till cirka ett och ett halvt år. Man har också både fosterfamiljer inom institutet och i staden.

Cirka 80 barn är placerade i fosterfamiljer utanför institutet. Man har som mest två barn placerade i varje familj. Om möjligt placerar man barn i fosterhem i avvaktan på adoptivfamilj. När lämplig adoptivfamilj utsetts flyttar man barnen till barnhemmet, för att de ska vänja sig vid nya människor. Det är ett resonemang som vi har svårt att förstå.

Vi besökte en spädbarnsavdelning och här fick vi fotografera. Här verkade alla barnen vara friska och pigga, och reagerar när de fick syn på oss. Sängarna hade

FORTSÄTTNING PÅ NÄSTA SIDA

Pojke med nanny på Fernchongs nybyggda barnhem

Tre socialarbetare ...

FORTSÄTTNING FRÅN FÖREGÅENDE SIDA

färgglada täcken och väggarna var prydda med bilder att titta på. Vi såg inga leksaker. Vi fick inte träffa de äldre barnen, de skulle bli upprörda av att se våra västerländska ansikten, sa föreståndaren.

Det var två innehållsrika dagar med mycket intryck och många bilder inom oss av alla dessa barn.

Vi återvände sedan till Peking där vi sammanstrålade igen med "våra" nyblivna adoptivfamiljer. Det var fantastisk att se hur barnen redan allt mer tydde sig till sina nya familjer. Vi förundrades över dessa små barns överlevnadsinstinkt. Vi såg också att barnen ofta hade tytt sig mer till den ena föräldern, vilket givetvis kändes svårt för den andra.

SISTA DAGEN INNAN HEMFÄRDEN fick vi möjlighet att besöka CCAA. Här besökte vi avdelningen där man arbetar med att granska familjernas ansökningshandlingar. Elva personer arbetade med det. Det är hårt tryck på avdelningen eftersom antalet ansökningar ökar. Idag tar man emot cirka 2000 per månad.

Vi fick höra att de svenska utredningarna håller en bra kvalitet, men att man skulle önska mer personliga utredningar som särskiljer familjerna mer från varandra. Cirka 10 000 barn adopteras från Kina varje år. USA är det största mottagarlandet, efter det kommer Spanien och England. Den inhemska adoptionen är större än den internationella.

Nästa avdelning vi besökte var Childrens Placement Department, där man arbetar med att utse föräldrar till barnen. Vi försökte få svar på frågan efter vilka kriterier man gör matchningen, men lyckades trots ihärdiga försök inte få något or-

dentligt svar. Efter vad vi själva kunnat se utifrån "våra" familjer så tror vi att utseendet spelar en ganska stor roll. Avdelningchefen berättade att man har många fler blivande adoptivföräldrar att välja bland än det finns friska barn tillgängliga för adoption. Därför kommer kraven på familjerna att öka från Kinas sida. Detta såg vi ju också två månader senare när Kina gick ut officiellt med nya krav på blivande adoptivföräldrar.

EN OTROLIGT INNEHÅLLSRIK, LÄRORIK och omtumlande resa var över. Kina är ett land fullt av kontraster – från enorm kommersialism till väldig fattigdom. Vi har många tankar och funderingar med oss hem för att utveckla vårt arbete. Att få vara med om hela adoptionsprocessen har gett en helt annan dimension till arbetet med adoptioner och mötena med nya föräldrar som vill adoptera.

Det vi bland mycket annat verkligen tagit med oss hem är att prata med våra adoptionssökande om alla de barn med funktionshinder som fyller barnhemmen. Ofta är det handikapp som vi lätt kan åtgärda här hemma, som gomspalt och klumpfot, men som man inte har ekonomiska möjligheter att göra i Kina. Dessa barn behöver verkligen en familj!

Först och främst vill vi tacka alla familjerna som var med på resan och som delade med sig av sina upplevelser och tankar. Vi vill också tacka FFIA och Loredana Colque som hjälpt oss att planera och genomföra denna fantastiska resa.

Även våra politiker vill vi tacka, som genom sin positiva inställning till att utveckla vårt kunnande när det gäller adoptionsprocessen möjliggjort denna resa.

GUNILLA NILSSON
INGELA VON POST
EVA BARNE

Närande. Ingela, Eva och Gunilla äter soppa à sex kr muggen i Peking.

Runda bilden på föregående uppslag: Väntrummet för barn och nannies på Civil Affairs i Guangzhou, där barnen överlämnas till sina adoptivföräldrar.

I våra givarländer kan små barn som har föräldrar som inte kan ta hand om dem få en ny familj, inom eller utom landet. I Sverige tar samhället över ansvaret. Men samhället tycks ofta vara en dålig förälder som tar större hänsyn till de vuxnas behov än barnens.

Att födas är ett lotteri. Du kan vara efterlängtat och få det bra både emotionellt och materiellt. Eller du kan ha oturen att födas av föräldrar som inte kan ta hand om dig på ett tillfredsställande sätt. I det första fallet är det nog en vinstlott att födas just i Sverige. Kommer du till en resurssvag familj kan du däremot ha dragit en dubbel nitlott.

I Kina eller Indien eller Colombia kan du i många fall få en ny, bättre familj. En sådan andra chans får du nästan aldrig i Sverige. Här är det mera de vuxnas behov som styr än barnens. Och det sociala arvet förföljer dig. Det låter förfärligt, men det är den uppfattningen man får när man följer de nyheter, reportage och debattinlägg om de svenska fosterbarnens situation som förekommit i media under en period.

I en artikel i Dagens Nyheter kunde man läsa att elva tusen barn i Sverige är fosterbarn, och att de löper större risk att bli olyckliga och fara illa än andra barn. Fosterbarnen är en av de allra mest utsatta ungdomsgrupper man kan hitta, enligt Bo Vinnerljung, forskare på Socialstyrelsen.

MÅNGA FOSTERBARN bär på traumatiska barndomsminnen, och har upplevt svåra separationer.

– Tyvärr är det långtifrån säkert att dessa barn får en långsiktig trygghet när samhället tar över föräldrans ansvar. Och många förlorar som vuxna kontakten med både föräldrarna och fosterfamiljen, säger Bo Vinnerljung.

Den flyttkarusell som många fosterbarn utsätts för måste bromsas, enligt barnexperter som DN har intervjuat. Ingela Thalen på Bris menar att barn behöver lugn och ro. De ska ha tillgång till sina biologiska föräldrar – men inte till varje pris återförenas med dem.

– Samhället omhändertar barn därför att deras föräldrar inte klarar av att ge dem trygghet och god omvårdnad. Men

samhället visar ofta upp ett minst lika dåligt föräldraskap, säger Ingela Thalén.

I samma artikel hävdar barnombudsmannen Lena Nyberg att de sociala myndigheterna och domstolarna ofta tar större hänsyn till föräldrarna än till barnen.

Många barn tvingas gång på gång flytta fram och tillbaka mellan ursprungsfamiljen och olika fosterfamiljer och institutioner. Det förekommer till och med att socialtjänsten använder barnen som verktyg för att få de biologiska föräldrarna att sluta med spriten eller drogerna.

INGELA THALÉN HAR ETT KONKRET förslag: Varje omhändertaget barn får ett personligt ombud på socialkontoret som följer barnet under uppväxten och enbart ser till barnets bästa när nya beslut ska fattas.

I DN-artikeln framförs att fosterbarn som har rotat sig i sin nya familj kan få större trygghet om man flyttar den juri-

diska vårdnaden från de biologiska föräldrarna till fosterföräldrarna. Detta ska ske "om det är uppenbart att det är bäst för barnet", enligt föräldrabalken.

Och för drygt tre år sedan skrevs en ny regel in i socialtjänstlagen: När ett omhändertaget barn har levt i samma fosterfamilj i tre år ska socialnämnden "särskilt överväga" om det finns skäl att gå till tingsrätten och begära att vårdnaden flyttas.

Men få kommuner följer denna regel. Enligt DN var det under 2005 bara 125 sådana vårdnadsöverflyttningar som genomfördes i hela landet – trots att det vid samma tid fanns cirka 3 800 fosterbarn som hade bott i samma fosterfamilj i minst tre år.

Ingela Thalén förordar fler vårdnadsöverflyttningar, och hon anser att adaption borde kunna vara en bra lösning i många fall, särskilt för de minsta barnen.

Flera adoptioner förordar också Elisabeth Sandberg på Adoptionscentrum. I samband med internationella adoptioner talar vi ofta om att barn har rätt till en egen permanent familj. Men hur är det med svenska barn? undrar hon.

I ENGLAND OCH USA genomförs betydligt fler nationella adoptioner än i Sverige. De dystra resultaten av fosterbarnsvården har lett till en skärpt lagstiftning där Elisabeth Sandberg anser att det finns goda skäl att göra något åt saken även i Sverige.

– Jag skulle vilja anklaga samhället för att vara en dålig förälder, skriver hon i tidningen Att adoptera.

Hon undrar hur det känns att förstå att det är troligt att man inte kan flytta hem till de biologiska föräldrarna – men att det samtidigt är osäkert om man får stanna där man är?

Många som varit fosterbarn blir alldeles ensamma i världen redan när de är i tjugoårsåldern. De biologiska föräldrarna kan ha dött eller fungerar inte som föräldrar. Och det är inte säkert att fosterfamiljen känner sig som "en riktig familj".

I ett TV-program berättade en flicka om hur hon och hennes fosterfamilj i sällskap med socialarbetaren firade av hennes "placering" med middag på 18-årsdagen. Hon försökte besöka fosterfamiljen efter det, men märkte att hon inte var särskilt välkommen. De hade sett henne som ett jobb helt enkelt.

UNGA MÄNNISKOR BEHÖVER FÖRÄLDRAR Långt efter myndighetsåldern, särskilt de som haft en otrygg uppväxt.

Elisabeth Sandberg vill att "vanliga" människor får upp ögonen och börjar diskutera fosterbarnens situation.

Hon tror att adoptivföräldrar och adopterade har lättare att se den betydelsefulla skillnaden mellan att ha en familj för livet och att vara placerad mot ersättning hos en familj.

På nästa sida kommer en familj som både är fosterfamilj och adoptivfamilj till tals. Deras berättelse illustrerar en del av det som sägs i DN:s artikelserie.

Läs mera i Dagens Nyheters artiklar om familjehem, de finns i skrivande stund fortfarande att läsa på webben:

www.dn.se/fosterbarn

ING-MARIE SÖDERBERG

Att födas är ett lotteri

Varaktig placering inte särskilt trygg

Elin familjehemsplacerades hos Anna och Fredrik redan som nyfödd, och växte upp som deras eget barn. Trots det överflyttades aldrig vårdnaden på familjen. Det skapade mycket stress och oro, som föräldrarna försökte att inte överföra på Elin.

Fredrik och Anna Berg stod i adoptionskö när de blev tillfrågade om de ville ta emot ett fosterbarn. De hade inte tänkt sig att bli fosterföräldrar, men när de fick veta att det var fråga om en ”varaktig placering” sa de ändå ja.

Det var många år sedan det här hände. Elin – flickan som Anna och Fredrik tog som fosterbarn – är 25 år nu. Hon har flyttat hemifrån, men jag träffar henne och hennes föräldrar hemma i huset där hon är uppväxt. Till familjen hör också Tobias, 21 år, som är adopterad.

Jag frågar Elin hur hon upplevt det att vara fosterbarn, men hon säger att hon inte tänkt så mycket på det. Anna och Fredrik har alltid varit hennes föräldrar och det föll henne aldrig in att det kunde ifrågasättas.

Det är heller ingen tvekan om att Elin är Annas och Fredriks ”eget” barn, och så har det varit redan från början. Beslutet att hon skulle placeras hos familjen togs innan Elin var född. Det var dock inte fråga om någon frivillig placering.

Elins mamma överklagade och Elin vistades under tiden på ett spädbarnshem, där Anna och Fredrik fick träffa henne. ”Det var en orolig period” innan domstolen fattat sitt beslut, och en glädjens dag när Elin kunde hämtas.

ANNA OCH FREDRIK TRODDE PÅ Socialtjänstens försäkran om ”varaktig placering”, och att det skulle gälla hela Elins uppväxt. Socialsekreterarna, som förberett familjehemsplaceringen, hade varit mycket tydliga med att det inte var tänkt att Elins mamma i framtiden skulle ha kontakt med Elin.

Innerst inne hyste Anna och Fredrik

också ett hopp om en framtida adoption.

– Vi såg oss aldrig som fosterföräldrar, vi blev inte kontaktade som sådana utan som blivande adoptivföräldrar, säger Fredrik.

Med i den här berättelsen om Elin och hennes familj finns också Britta, biologisk mamma till Elin. Hon har spelat en större roll för familjen Berg än de var förberedda på. Elin var Brittias fjärde barn – alla omhändertogs som spädbarn eller i tidig ålder. Den äldsta adopterades bort, men Britta kände sig lurad och vägrade att gå med på något sådant med de yngre barnen. Hon hade dock psykiska problem som bedömdes som så allvarliga att hon inte kunde ta hand om barn.

Brittas egen historia är tragisk, hon kommer själv ur missbrukarmiljö och var tidvis fosterhemsplacerad.

EFTER NÅGRA ÅR ÄNDRADES förutsättningarna för Elins familjehemsplacering. De socialsekreterare som varit med från början slutade, och dessutom infördes en ny socialtjänstlag. I den fanns inte uttrycket ”varaktig placering”.

Plötsligt var utgångspunkten en annan, man skulle mera vara inriktad på en återförening mellan biologiska föräldrar och familjehemsplacerade barn.

Familjen Berg hade en socialsekreterare, Britta en annan – det blev som två motstående läger. Brittias socialsekreterare började bygga upp program för återförening mellan Britta och Elin.

Ett problem var den stora personalomsättningen på familjeenheten. Så fort familjen lärt känna en tjänsteman kom det en ny.

Varje halvår gjorde Socialtjänsten in-

spektion. Det kändes märkligt, eftersom Elin bott i familjen hela sitt liv. Elin var nästan aldrig närvarande vid bordet när socialarbetaren hälsade på. Hon satt vid sidan om och ville inte prata. Hon säger att hon inte förstod vad de främmande tanterna ville henne, varför de frågade henne hur hon trivdes hemma.

– Det är klart att ett kontrollsystem behövs vid familjehemsplaceringar. Men om det varit något fel på vårt hem skulle det ju i alla fall inte ha kommit fram på det här sättet. Hur skulle Elin ha kunnat ha förtroende för en människa hon överhuvudtaget inte kände? säger Anna

DÄREMELLAN, CIRKA EN GÅNG OM ÅRET, kom Britta på besök, oftast tillsammans med en socialsekreterare. Även dessa besök tyckte Elin var svåra.

– Jag visste ju vem Britta var, men jag tyckte inte att hon hade med mig att göra. Jag kände henne inte, hon var bara främmande och jag förstod aldrig vad hon förväntade sig av mig. Hon hade med sig godis och någon gång ett gosdjur, men jag hade ändå hellre sett att hon inte kom, säger Elin.

Anna tyckte att det var svårt att behöva medverka till att bygga en relation med Britta när hon visste att Elin var så emot det, och hon var osäker på om det skulle tillföra Elin något positivt. Hon kände att hon hamnade i lojalitetskonflikt, hon var ju tvungen att övertala Elin att ställa upp.

– Jag kände mig som en urusel fostermamma som inte kunde ordna det bättre. Ändå ansträngde vi oss verkligen, vi fikade, tog fram foton, berättade om Elins utveckling.

Det fanns många yttre tecken på att

Barnets bästa vägledande

Hur resonerar man på socialtjänsten i dag när det gäller överflyttning av vårdnad och eventuell adoption?

Händer det att adoption diskuteras som alternativ till familjehemsplacering då man tidigt förstår att placeringen kommer att bli långvarig? Frågan går till familjevårdsinspektör Eva Larsson på Kungsholmen i Stockholm.

– I första hand är det vårdnadsöverflyttningar man diskuterar. Men om till exempel föräldrarna redan från början deklarerar att de inte klarar av att ta hand om sitt barn, och vi också bedömer det, så kan det hända att man också diskuterar adoption som alternativ, säger hon.

Är det vanligt med vårdnadsöverflyttning?

– Det är ganska vanligt, speciellt när barnen bott i familjehem sedan de var små. Det ska alltid övervägas när barnet vistats i familjehemmet i mer än tre år, säger Eva Larsson.

Anna Sjömark, Placeringsenheten Öster i Uppsala kommun, förklarar att överflyttning av vårdnaden till familjehem sker efter beslut av tingsrätten efter ansökan från Socialnämnden. Utredningen som ligger till grund för socialnämndens ansökan ska innehålla skälen för ansökan, en beskrivning av hur umgänget med föräldrarna fungerat samt familjehemmets inställning till framtida umgänge.

– Barnets bästa ska vara vägledande. Det kan innebära att även i de fall föräldern motsätter sig vårdnadsöverflyttning så kan domstolen besluta om detta. Men en särskilt förordnad vårdnadshavare kan alltid på egen begäran bli entledigad från sitt uppdrag, säger Anna Sjömark.

I förlängningen skulle alltså en adoption också vara möjlig, även om de biologiska föräldrarna motsatte sig det?

– Ja, i teorin, men jag har aldrig varit med om det.

Ingela Thalén har föreslagit att varje omhändertaget barn får ett personligt ombud med uppgift att följa barnet under uppväxten. Frågan går till Eva Larsson: Är det ett bra förslag?

– Jag tror det vore bra och jag tror också att det går att genomföra.

KK/IMS

Yttre tecken på att inte höra till. Att inte få byta till familjens efternamn blev till en pinsamhet i skolkatalogen, tycker Elin, som växte upp i familjehem.

Elin inte riktigt hörde till familjen. De kunde inte ansöka om pass eller resa utomlands utan att Britta skulle skriva under. Och Elin fick inte byta efternamn – det blev till en pinsamhet i skolkatalogen, tycker Elin. Hon kallade sig för Berg, men officiellt hette hon något annat.

– Jag såg mig aldrig som fosterbarn, och berättade aldrig för någon om det, inte ens på gymnasiet

Begärde ni någonsin att få adoptera Elin?

– Ja naturligtvis, men vi gav upp det ganska snart, det gjorde bara Britta upprörd, säger Fredrik.

När Elin var fem år adopterades Tobias från Guatemala. Hur har det känts annorlunda?

– Ja, det är en trygghet i att han så självklart har hört till familjen. Det är en vila och en oerhörd skillnad, säger Anna.

– Med honom har det varit enklare att vara föräldrar, vi har inte behövt tänka på socialtjänstens krav och förväntningar, som vi ofta tyckt gå emot det vi sett som Elins behov, säger Fredrik.

ELIN KUNDE INTE ADOPTERAS FÖRRÄN hon var 18 år och själv fick bestämma. Hon hävdar dock mycket bestämt att hon inte uppfattade någon skillnad mellan sig och Tobias när de växte upp.

Hon tror att hon inte förstod skillnaden mellan adoption och familjehemspla-

tering. Att Tobias mamma inte kom till dem på besök var ju självklart eftersom hon bodde så långt bort.

Man kan säga att familjen Berg är ett lyckat exempel på familjehemsplacering, där barnet fått vara i samma familjehem hela tiden. Ändå har turerna med hur olika handläggare använt socialtjänstlagen, deras olika inställningar och förväntningar på Anna, Fredrik och Elin, samt att familjen aldrig fick vårdnaden skapat mycket stress hos föräldrarna.

DET SOM VAR JOBBIGAST var bristen på långsiktig planering. Familjen var helt beroende av hur socialsekreterarna bedömde situationen och vad Elins mamma ville. De var aldrig säkra på vad som skulle hända när en ny socialsekreterare började. Och det kom nya ofta, ibland varje år.

– Vid ett tillfälle tog vi kontakt med en ansvarig på familjehemsenheten för att föra fram våra synpunkter och önskemål om planering. Men vi blev avfärdade med att vi inte skulle lägga oss i och att man följde lagen till punkt och pricka, säger Anna.

– Även om Elin inte medvetet känner det, så tror jag att allt detta indirekt har påverkat henne. Fast hur kan vi ju aldrig veta.

ING-MARIE SÖDERBERG

Namnen i artikeln är ändrade, och fotot föreställer inte Elin.

Projekt söker adopterade och adoptivföräldrar

Nytt svenskt forskningsprojekt om adoption, diskriminering och etnisk identitet söker medforskare.

Hur är det att leva i dagens Sverige som vuxen utlandsadopterad, och hur är det att ha internationellt adopterade barn? Vilka upplevelser har vuxna adopterade och adoptivföräldrar av att behandlas annorlunda och diskrimineras inom olika områden i samhället? Hur påverkar det deras livskvalitet, och hur ser de på sin etniska identitet?

Dessa och andra liknande frågeställningar vill vi försöka få svar på i ett nytt forskningsprojekt, och vi söker nu därför vuxna adopterade och adoptivföräldrar som är intresserade av att delta som medforskare.

Vi hoppas att just du vill delta i detta forskningsprojekt som är det första adoptionsforskningsprojektet, där den ena forskaren är adoptivförälder och den andra är adopterad. Ambitionen är att ni tillsammans med oss projektansvariga kommer att föra ett eller flera samtal om våra både gemensamma och olika upplevelser av att vara vuxen utlandsadopterad, respektive att ha utlandsadopterade barn i ett samtida Sverige.

ATT DELTA I FORSKNINGSPROJEKTET kommer förmodligen att vara en givande och intressant erfarenhet för alla deltagare, men det viktigaste med just din insats är ändå att du kommer att tillföra svensk adoptions- och etnicitetsforskning viktiga erfarenheter och insikter som på sikt kan med-

verka till en ökad förståelse för adopterades och adoptivföräldrars situation.

Detta kan i sin tur förhoppningsvis leda till att samhällets attityder till och behandling av adoptivfamiljer, adopterade och adoptivföräldrar kan förändras till det bättre.

För att få ett så rättvisande och representativt urval och resultat som möjligt är det viktigt att många olika bakgrunder och erfarenheter fångas in. Projektet söker därför vuxna adopterade med ursprung i olika länder, samt föräldrar till barn i alla åldrar.

Vi ser gärna att personer som inte är aktivt engagerade i adoptionsfrågor också deltar, eftersom det främst är vardags-erfarenheterna vi vill fokusera på. Du som deltar har möjlighet att själv välja i vilken omfattning och även under vilka former samtalen ska ske.

VI KOMMER ATT ARRANGERA enskilda samtal, vilka kommer att spelas in på ljudband. Det kommer också att finnas möjlighet till att berätta om sina tankar och erfarenheter genom att skriva ner dessa och skicka in dem via brev eller e-post. Samtliga deltagare garanteras full anonymitet.

Projektet finansieras genom FAS, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, och löper under åren 2007, 2008 och 2009.

Kontakta gärna projektledarna om du vill ha mer information om projektet. När du bestämt dig för att delta kan du ta kontakt via telefon, brev eller e-post, så bestämmer vi tillsammans en passande tidpunkt, plats och form för våra möten. Intervjuerna kommer att kunna ske dagtid eller kvällstid, samt under veckor eller helger.

Projektledare:

Carina Tigervall, Sociologiska institutionen, Umeå universitet, 901 87 Umeå, 090-786 59 84 (arbete), 090-77 22 38 (hem), 070-61 25 166, carina.tigervall@soc.umu.se (*kontakta Carina om du är adoptivförälder*).

Tobias Hübinette, Mångkulturellt centrum, 147 85 Tumba, 08-531 869 98, 0730-81 43 29, tobias.hubinette@mkc.botkyrka.se (*kontakta Tobias om du är adopterad*).

Återresa till Mittens Rike

FORTSÄTTNING FRÅN SIDAN 5

Just att ha tillgång till en svensktalande färdledare är guld värt för barnen. Barnen kan ställa sina frågor direkt till henne och föräldrarna behöver inte fungera som översättare.

Att resa i grupp när man reser tillbaka till sitt ursprungsland har många fördelar. För den adopterade kan det vara bra att ha någon att prata med, någon som förstår och någon som man kan dela tankar och känslor med.

När intrycken blir många kan det ibland kännas skönt att för ett tag bli helt svensk – ha vänner att dela sin svenska bakgrund med, få prata om skola, kompisar, musik, film eller vad det nu kan vara. Ja, att i grupp vara bara svensk ett tag!

Och inte minst – att dela sina upplevelser och minnen, att skratta och ha roligt tillsammans med andra, det är berikande.

PROVINSER SOM KAN BLI AKTUELLA för återresor 2008 är Anhui, Hubei, Hunan, Jiangsu och Jiangxi. För att planera vidare behöver vi veta vilken/vilka provinser som det finns störst intresse att resa till. Utifrån intresseanmälningarna kommer vi att besluta vad som blir aktuellt för 2008. För att en resa skall bli av krävs minst 20 deltagare.

Intresserad av att följa med?

För att gå vidare med vår planering vill vi gärna få in en preliminäransmälan senast den 15 juni. På anmälan anger ni namnen på dem som vill följa med, adress, tel, e-postadress och ålder (gäller barnet/barnen) samt namn på provinsen ni vill besöka. Ange också om ni helst vill resa vår eller höst.

Vill man besöka ett syskons provins i samband med resan hjälper Kinaresor till att ordna det. Ange gärna önskemålet på preliminäransmälan.

Skicka anmälan till e-post: kaisa.hammar@ffia.se eller till FFIA, Box 12027, 402 21 Göteborg. Frågor kring resan kan besvaras av Kaisa Hammar på FFIA:s kontor, telefon 031-704 60 93 eller av Birgitta Nilsson i FFIA:s styrelse, som där är ansvarig för återresor och rötter, telefon 031-332 39 39.

四季平安

Samtalsgrupper för adoptivföräldrar

"Adoption – ett annat sätt att bli förälder" är en fortbildning för adoptivföräldrar i mindre samtalsgrupper under ledning av vuxna adopterade. Samtalsträffarna vänder sig i första hand till föräldrar med barn upp till 18 år. Den huvudsakliga verksamheten äger rum i Stockholm. Intensivhelger kommer att erbjudas på andra orter med början hösten 2007.

Under 2003-2005 arrangerade författarna Sofia French och Astrid Trotzig en serie samtalskvällar om adoption utifrån antologin *Hitta hem. Vuxna adopterade från Korea* berättar.

Tillsammans med bokens tjugo skribenter besökte de orter över hela landet, från Kiruna i norr till Malmö i söder. De föreläste och samtalade om de egna erfarenheterna som adopterade.

Erfarenheterna från *Hitta hem* har lett fram till projektet *Adoption – ett annat sätt att bli förälder*.

Projektet består av samtalsgrupper för adoptivföräldrar under ledning av vuxna adopterade. Samtalsträffarna är öppna för alla adoptivföräldrar, men vänder sig i första hand till dem med barn 0-18 år.

Det är en frivillig och fristående verksamhet som inte ska förväxlas med den obligatoriska föräldrautbildningen. Samtalsgrupperna utgår ifrån de vuxna adopterades personliga erfarenheter.

Böckerna som används som utgångspunkt är skönlitterära, självbiografiska och erfarenhetsbaserade, skrivna av adopterade. Ett par barnböcker kommer också att användas.

Verksamheten bygger alltså på att både samtalsledare och adoptivföräldrar delar med sig av sina erfarenheter. Observera att samtalsledarna varken är professionella psykologer eller psykiatriker.

Den huvudsakliga verksamheten äger rum i Stockholm. Intensivhelger kommer att erbjudas på andra orter med början hösten 2007.

Projektet stöds av Allmänna arvsfonden. Läs mer om det på www.kulturforeningendialog.se/

Julfester i Stockholm och Göteborg

Den 14 januari genomfördes i både Stockholm och Göteborg den årliga julfesten. Räknar vi såväl stora som små så var vi över 150 personer som "slängde" ut julen. När vi låtit medhavd matsäck väl smaka dansade vi runt granen och lekte lekar tills vi var helt slut. Som utlovat kom som tur var tomten också på ett efterlängtat besök.

ANNIKA JANGEL & HELEN SIGRA, STOCKHOLMSGRUPPEN
KATARINA ÅNGMAN & ANN JONSSON, GÖTEBORGSGRUPPEN

Årsmöte i Stockholm

Välkommen till FFIA:s årsmöte på Hamnskolan, Vintertullsgatan 2, Södermalm i Stockholm lördagen den 21 april. Vi samlas mellan kl 12.30 och 13.00 och startar årsmötet kl 13.00.

Förutom traditionella årsmötesföreläsningar bjuds vi på ett föredrag av Elisabeth Cleve, författare och barnpsykolog vid Ericastiftelsen i Stockholm. Rubriken är: *536 leksaker? Vad behöver barnen för att må bra?*

För barnen finns lekrum, möjlighet att pyssla i ateljé, se på film, fiskdamm ... FFIA bjuder på fika.

Anmäl ditt deltagande till Kaisa Hammar, kaisa.hammar@ffia.se eller tel 031-704 60 93. Sista anmälningssdag 10 april.

Skriftlig kallelse har sänts till medlemmarna i slutet av mars.

På gång inom medlemsverksamheten

Ta för vana att då och då titta in på vår hemsida, www.ffia.se/medlem, "På gång-Kalender".

Där kan du läsa om FFIA:s medlemsaktiviteter, få tips om tv-program och andra adoptionsaktiviteter.

Självhjälpshuset Solkatten

I Göteborg finns Självhjälpshuset Solkatten som riktar sig till dig som vill träffa andra som är i samma situation som du själv. Någon gång i livet kan man komma i situationer där man känner att man skulle behöva prata med någon och känna samhörighet.

Du får delta i en samtalsgrupp som handlar just om din livssituation. Temat för grupperna kan vara till exempel relationer, sorg, ofrivillig barnlöshet, föräldraskap och adoption. Det finns aldrig någon expert med i gruppen utan samtalen handlar om att tillsammans med andra hjälpa sig själv.

Exempel på kommande grupper: "Att vara adopterad och bilda familj". Här möter du andra som är adopterade och som vilja bilda familj. Hur påverkar det min relation och mitt föräldraskap att jag är adopterad? "Att vara adoptivförälder": Här får du möta andra som är i samma situation som du och som vet hur det är att vara förälder till ett barn som fötts av en annan kvinna.

Mer information www.sjalvhelp.com

Skriv till Vi Adoptivfamiljer!
Nästa manusstopp 1 juli

Familjesidan

HÄR ÄR MINA UNDERBARA FLICKOR som gett mig så mycket, och som förmedlades genom FFIA. Pushpa kom 1981, sex år gammal från Bombay, och Marie-Louise kom från Madras 1985, när hon var tre år.

Pushpas dotter Nikita, född 1995, adopterades genom FFIA. Pushpa gjorde sin första återresa till Indien 1996 när hon hämtade Nikita i Poona. Men först besökte hon sitt barnhem i Bombay. Hon blev väl mottagen överallt, och den lilla familjen intervjuades av tidningar och var med på TV.

Marie-Louises barn heter Inez och Linnéa, de är två och ett halvt år respektive åtta månader.

HÄLSNINGAR FRÅN MAMMA OCH MORMOR BIRGITTA PRAHL-PERSSON, YSTAD

DE FYRAS GÄNG, från vänster Johannes, Elina, Veronica och Gustav är alla födda 1994 i Calcutta. I år ägde träffen rum i Skåne. I oktober kommer vi att göra en återresa till Indien, det ska bli enormt spännande. Finns det fler adopterade födda -94 i Calcutta? undrar Gustav. Maila i så fall "kakan1957@hotmail.com"

FAMILJEN FUNDIN, SÖDERTÄLJE

ÅTERTRÄFF
SOMMAREN -06 på
Orust för barnen
från Hunan april-
02. Välkomna till
ny träff i Upp-
land i augusti!
FAMILJEN ÅSJÖ

KOMPISARNA LINGLING, HANNA, DAR-LING OCH THEODOR kommer alla från Kina. Vi föräldrar träffades på en av FFIA:s föräldragrupper redan -01 (himmel vad tiden går ...) och vi har fortsatt att ses regelbundet. Mysigt och kul för både oss och barnen.

HÄLSNINGAR TILL ALLA VÅRA GOA VÄNNER!
KENT, TERESE OCH THEODOR JOHANSSON

